

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2023. gada 21. decembrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesu iestāžu sadarbība krimināllietās – Eiropas Prokuratūra (EPPO) – Regula (ES) 2017/1939 – 31. pants – Pārrobežu izmeklēšanas – Tiesas atļauja – Pārbaudes apjoms – 32. pants – Uzdoto pasākumu izpilde

Lietā C-281/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē, Austrija) iesniegusi ar 2022. gada 8. aprīļa lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 25. aprīlī, krimināllietā pret

G. K.,

B. O. D. GmbH,

S. L.,

piedaloties

Österreichischer Delegierter Europäischer Staatsanwalt,

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*] (referents), palātu priekšsēdētāji A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], A. Prehala [*A. Prechal*], K. Jirimēe [*K. Jürimäe*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], F. Biltšens [*F. Biltgen*] un O. Spinjana-Matei [*O. Spineanu-Matei*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*], Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], M. Safjans [*M. Safjan*], S. Rodins [*S. Rodin*], D. Gracijs [*D. Gratsias*], M. L. Arasteja Saūna [*M. L. Arastey Sahún*] un M. Gavalecs [*M. Gavalec*],

ģenerālvokāte: T. Čapeta [*T. Čapeta*]

sekretāre: M. Krauzenbeka [*M. Krausenböck*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2023. gada 27. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

– G. K., B. O. D. GmbH un S. L. vārdā – *W. Gappmayer, Rechtsanwalt*,

* Tiesvedības valoda – vācu.

- *Österreichischer Delegierter Europäischer Staatsanwalt* (Eiropas deleģētais prokurors Austrijā) vārdā – *L. De Matteis, T. Gut, I. Maschl-Clausen* un *F.-R. Radu*, pārstāvji,
 - Austrijas valdības vārdā – *J. Schmoll, J. Herrnfeld* un *C. Leeb*, pārstāves,
 - Vācijas valdības vārdā – *J. Möller, P. Busche* un *M. Hellmann*, pārstāvji,
 - Francijas valdības vārdā – *R. Bénard* un *A. Daniel*, pārstāvji,
 - Nīderlandes valdības vārdā – *M. K. Bulterman, A. Hanje* un *J. M. Hoogveld*, pārstāvji,
 - Rumānijas valdības vārdā – *M. Chicu, E. Gane* un *A. Wellman*, pārstāves,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *J. Baquero Cruz* un *S. Grünheid*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2023. gada 22. jūnija tiesas sēdē, pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei (OV 2017, L 283, 1. lpp.), 31. panta 3. punkta pirmo daļu un 32. pantu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā krimināllietā, kas uzsākta pret G. K., B. O. D. *GmbH* un S. L., pret kuriem uzsākta kriminālvajāšana par biodīzeļdegvielas ieviešanu Eiropas Savienībā, sniedzot nepatiesas deklarācijas un tādējādi pārkāpjot tiesību aktus muitas jomā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Pamatlēmums 2002/584/TI

- 3 Padomes Pamatlēmuma 2002/584/TI (2002. gada 13. jūnijs) par Eiropas apcietināšanas orderi un par nodošanas procedūrām starp dalībvalstīm (OV 2002, L 190, 1. lpp.) 1. panta 2. punkts noteic:
“Dalībvalstis izpilda ikvienu Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šī pamatlēmuma noteikumiem.”
- 4 Šī pamatlēmuma 6. panta 1. un 2. punkts paredz:
“1. Izsniegšanas tiesu iestāde ir izsniegšanas dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izsniegt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.
2. Izpildes tiesu iestāde ir izpildes dalībvalsts tiesu iestāde, kas ir kompetenta izpildīt Eiropas apcietināšanas orderi, pamatojoties uz šīs valsts tiesību aktiem.”

Direktīva 2014/41/ES

- 5 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/41/ES (2014. gada 3. aprīlis) par Eiropas izmeklēšanas rīkojumu krimināllietās (OV 2014, L 130, 1. lpp.) 1. panta 2. punkts paredz:

“Ikvienu [Eiropas izmeklēšanas rīkojumu (EIR)] dalībvalstis izpilda, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un saskaņā ar šo direktīvu.”

- 6 Šīs direktīvas 6. pants ir izteikts šādā redakcijā:

“1. Izdevējiestāde EIR var izdot tikai tad, ja tā ir pārliecinājusies, ka ir izpildīti šādi nosacījumi:

- a) EIR izdošana ir vajadzīga un samērīga ar 4. pantā minētās tiesvedības nolūku, ievērojot aizdomās turētā vai apsūdzētā tiesības; un
- b) EIR norādīto izmeklēšanas pasākumu(-us) tādos pašos apstākļos būtu iespējams norīkot līdzīgā vietējā lietā.

2. Šos 1. punktā minētos apstākļus ikvienā gadījumā izvērtē izdevējiestāde.

3. Ja izpildiestādei ir iemesls uzskatīt, ka 1. punktā paredzētie nosacījumi nav izpildīti, tā var apspriesties ar izdevējiestādi par EIR izpildes svarīgumu. Pēc šādas apspriešanās izdevējiestāde var nolemt atsaukt EIR.”

- 7 Minētās direktīvas 9. panta 1. punkts noteic:

“Izpildiestāde atzīst saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem nosūtītu EIR, neprasot nekādas papildu formalitātes, un nodrošina tā izpildi tieši tāpat un atbilstīgi tādiem pašiem nosacījumiem kā tad, ja attiecīgo izmeklēšanas pasākumu būtu prasījusi kāda izpildvalsts iestāde, ja vien minētā iestāde nepieņem lēmumu atsaukties uz kādu no šajā direktīvā paredzētajiem EIR neatzišanas vai nepildīšanas pamatiem vai uz kādu no šajā direktīvā paredzētajiem izpildes atlikšanas pamatiem.”

Regula 2017/1939

- 8 Regulas 2017/1939 12., 14., 20., 30., 32., 60., 72., 73., 80., 83. un 85. apsvērumi noteic:

“(12) Saskaņā ar subsidiaritātes principu Savienības finanšu intereses ietekmējošu noziegumu apkarošanu, tās vēriena un seku dēļ labāk var veikt Savienības līmenī. Pašreizējā situācija, kad kriminālvajāšana par nodarījumiem pret Savienības finanšu interesēm ir tikai Eiropas Savienības dalībvalstu iestāžu rokās, neļauj vienmēr pienācīgi izpildīt šo mērķi. Ņemot vērā to, ka šīs regulas mērķus, proti, izveidojot EPPO, pastiprināt cīņu pret nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, nevar sasniegt atsevišķās [Savienības] dalībvalstīs, jo kriminālvajāšana, ko valstis veic par nodarījumiem pret Savienības finanšu interesēm, ir sadrumstalota, un tādēļ, ka EPPO ir paredzēta kompetence veikt kriminālvajāšanu par šādiem nodarījumiem, minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība tāpēc var pieņemt pasākumus saskaņā ar LES 5. panta noteikto subsidiaritātes principu. [..]

[..]

- (14) Ņemot vērā lojālas sadarbības principu, gan EPPO, gan kompetentajām valsts iestādēm būtu citai cita jāatbalsta un jāinformē nolūkā efektīvi apkarot noziegumus, kas ir EPPO kompetencē.
- [..]
- (20) EPPO organizatoriskajai struktūrai būtu jānodrošina ātra un efektīva lēmumu pieņemšana, veicot kriminālizmeklēšanu un kriminālvajāšanu, neatkarīgi no tā, vai tajās iesaistīta viena vai vairākas dalībvalstis. [..]
- [..]
- (30) EPPO izmeklēšana parasti būtu jāveic Eiropas pilnvarotajiem [deleģētajiem] prokuroriem dalībvalstīs. Viņiem tā būtu jāveic saskaņā ar šo regulu un – attiecībā uz jautājumiem, uz kuriem šī regula neattiecas, – saskaņā ar valsts tiesību aktiem. [..]
- [..]
- (32) Eiropas deleģētajiem prokuroriem vajadzētu būt EPPO sastāvdaļai un kā tādiem, veicot izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par nodarījumiem, kas ir EPPO kompetencē, viņiem būtu jārikojas vienīgi EPPO vārdā un tās uzdevumā savas attiecīgās dalībvalsts teritorijā. [..]
- [..]
- (60) Ja EPPO nevar īstenot savu kompetenci konkrētā gadījumā tāpēc, ka ir pamats uzskatīt, ka kaitējums, kas ir radīts vai var tikt radīts Savienības finanšu interesēm, nav lielāks par kaitējumu, kas ir radīts vai var tikt radīts citam cietušajam, EPPO tomēr būtu jāspēj īstenot savu kompetenci ar noteikumu, ka tā ir labākā situācijā, lai veiktu izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu, nekā attiecīgās(-o) dalībvalsts(-u) iestādes. Varētu izrādīties, ka EPPO ir labākā situācijā *inter alia* tad, ja būtu efektīvāk ļaut EPPO veikt attiecīgā noziedzīgā nodarījuma izmeklēšanu un kriminālvajāšanu noziedzīgā nodarījuma transnacionālā rakstura un mēroga dēļ, ja nodarījumā ir iesaistīta noziedzīga organizācija vai ja nodarījuma konkrētais veids varētu radīt nopietnus draudus Savienības finanšu interesēm vai Savienības iestāžu ticamībai un Savienības iedzīvotāju pašāvēībai. [..]
- [..]
- (72) Pārrobežu gadījumos Eiropas deleģētajam prokuroram, kurš nodarbojas ar lietu, būtu jāspēj pašauties uz asistējošajiem Eiropas deleģētajiem prokuroriem, ja pasākumi ir veicami citās dalībvalstīs. Ja šādam pasākumam ir vajadzīga tiesas atļauja, tad būtu skaidri jānorāda, kurā dalībvalstī atļauja būtu jāsaņem, bet jebkurā gadījumā vajadzētu būt tikai vienai atļaujai. Ja tiesu iestādes izmeklēšanas pasākumu galīgi atsaka, t.i., pēc tam, kad ir izmantoti visi tiesiskās aizsardzības līdzekļi, Eiropas deleģētajam prokuroram, kurš nodarbojas ar lietu, būtu jāatsauc lūgums vai rīkojums.

(73) Šajā regulā paredzētajai iespējai izmantot savstarpējas atzīšanas vai pārrobežu sadarbības juridiskos instrumentus nebūtu jāaizstāj konkrētie noteikumi par pārrobežu izmeklēšanu saskaņā ar šo regulu. Tai drīzāk būtu tie jāpapildina, lai nodrošinātu, ka tad, kad pasākums ir vajadzīgs pārrobežu izmeklēšanai, bet nav pieejams valsts tiesību aktos tīri iekšējai situācijai, to, veicot izmeklēšanu vai kriminālvajāšanu, var izmantot saskaņā ar tiem valsts tiesību aktiem, ar kuriem īsteno attiecīgo instrumentu.

[..]

(80) Pierādījumi, ko *EPPO* iesniedz tiesā, nebūtu jāuzskata par nepieņemamiem tikai tāpēc vien, ka pierādījumi savākti citā dalībvalstī vai saskaņā ar citas dalībvalsts tiesību aktiem, ar noteikumu, ka lietu izskatošā tiesa uzskata, ka ar to pieņemšanu tiek ievērots procesuālais taisnīgums un aizdomās turētā vai apsūdzētā tiesības uz aizstāvību saskaņā ar hartu [Eiropas Savienības Pamattiesību hartu (turpmāk tekstā – “Harta”)]. Šajā regulā tiek respektētas pamattiesības un ievēroti principi, kas atzīti LES 6. pantā un [H]artā, jo īpaši tās VI nodaļā, starptautiskajās tiesībās un starptautiskajos nolīgumos, kuros Savienība vai visas dalībvalstis ir puses, tostarp Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā[, parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī], un dalībvalstu konstitūcijās to attiecīgajās piemērošanas jomās. [..]

[..]

(83) Šajā regulā ir noteikta prasība *EPPO* ievērot jo īpaši tiesības uz taisnīgu tiesu, tiesības uz aizstāvību un nevainīguma prezumpciju, kā paredzēts [H]artas 47. un 48. pantā. Hartas 50. pants, kas aizsargā tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam krimināllietā par vienu un to pašu nodarījumu (*ne bis in idem*), nodrošina, ka *EPPO* uzsāktās kriminālvajāšanas rezultātā neradīsies dubultas tiesāšanas vai sodīšanas risks. *EPPO* darbības tādējādi būtu jāīsteno pilnīgā saskaņā ar minētajām tiesībām, un šī regula būtu attiecīgi jāpiemēro un jāinterpretē.

[..]

(85) *EPPO* darbībām būtu jāpiemēro tiesības uz aizstāvību, kas paredzētas attiecīgajos Savienības tiesību aktos, piemēram, [Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2010/64/ES (2010. gada 20. oktobris) par tiesībām uz mutisko un rakstisko tulkojumu kriminālprocesā (OV 2010, L 280, 1. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2012/13/ES (2012. gada 22. maijs) par tiesībām uz informāciju kriminālprocesā (OV 2012, L 142, 1. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2013/48/ES (2013. gada 22. oktobris) par tiesībām uz advokāta palīdzību kriminālprocesā un Eiropas apcietināšanas ordera procesā, par tiesībām uz to, ka pēc brīvības atņemšanas informē trešo personu, un par tiesībām, kamēr atņemta brīvība, sazināties ar trešām personām un konsulārajām iestādēm (OV 2013, L 294, 1. lpp.), Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/343 (2016. gada 9. marts) par to, lai nostiprinātu konkrētus nevainīguma prezumpcijas aspektus un tiesības piedalīties klātienē lietas izskatīšanā tiesā kriminālprocesā (OV 2016, L 65, 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2016/1919 (2016. gada 26. oktobris) par juridisko palīdzību aizdomās turētajiem un apsūdzētajiem kriminālprocesā un pieprasītajām personām Eiropas apcietināšanas ordera procesā (OV 2016, L 297, 1. lpp.)], kurus īsteno ar valsts tiesību aktiem. Jebkuram aizdomās turētajam vai apsūdzētajam, pret kuru *EPPO* sāk izmeklēšanu, būtu jāgūst

labums no minētajām tiesībām, kā arī no valsts tiesību aktos paredzētajām tiesībām prasīt, lai tiktu iecelti eksperti vai uzklausi liecinieki, vai lai EPPO kā citādi nodrošinātu pierādījumus aizstāvības puses vārdā.”

9 Saskaņā ar šīs regulas 1. pantu:

“Ar šo regulu izveido Eiropas Prokuratūru (EPPO) un paredz noteikumus par tās darbību.”

10 Minētās regulas 2. panta 5. un 6. punkts ir formulēti šādi:

“Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

[..]

5) “Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu” ir Eiropas deleģētais prokurors, kurš ir atbildīgs par izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, ko tas ir uzsācis, kas tam ir iedalīta vai ko tas ir pārņēmis, īstenojot pārņemšanas tiesības saskaņā ar 27. pantu;

6) “asistējošais Eiropas deleģētais prokurors” ir Eiropas deleģētais prokurors, kas atrodas dalībvalstī, kura nav Eiropas deleģētā prokurora, kas nodarbojas ar lietu, dalībvalsts un kurā tiks veikta viņam uzdota izmeklēšana vai cits pasākums.”

11 Minētās regulas 4. pants noteic:

“EPPO ir atbildīga par izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un apsūdzības celšanu pret tādu noziedzīgo nodarījumu izdarītājiem un līdzdalībniekiem, kas skar Savienības finanšu intereses [..]. Šajā nolūkā EPPO uzsāk izmeklēšanu un veic kriminālvajāšanas darbības, un pilda prokurora funkcijas dalībvalstu kompetentajās tiesās līdz brīdim, kad lieta tiek pilnībā pabeigta.”

12 Regulas 2017/1939 5. panta 1. punkts noteic:

“EPPO nodrošina, lai tās darbībās tiktu ievērotas [H]artā nostiprinātās tiesības.”

13 Šīs regulas 8. panta 1.–4. punkts paredz:

“1. EPPO ir nedalāma Savienības struktūra, kas darbojas kā viena vienota iestāde ar decentralizētu uzbūvi.

2. EPPO ir organizēta centrālā līmenī un decentralizētā līmenī.

3. Centrālo līmeni veido Centrālais birojs EPPO mītnesvietā. Centrālo biroju veido Kolēģija, Pastāvīgās palātas, Eiropas galvenais prokurors, Eiropas galvenā prokurora vietnieki, Eiropas prokurori un administratīvais direktors.

4. Decentralizēto līmeni veido Eiropas deleģētie prokurori, kuri atrodas dalībvalstīs.”

14 Minētās regulas 13. panta 1. punkts noteic:

“Eiropas deleģētie prokurori rīkojas EPPO vārdā savās attiecīgajās dalībvalstīs, un viņiem ir tādas pašas pilnvaras kā valsts prokuroriem attiecībā uz izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un lietu nodošanu tiesai –

papildus tiem piešķirtajām īpašajām pilnvarām un statusam un atkarībā no šīm īpašajām pilnvarām un statusa, un saskaņā ar šajā regulā izklāstītajiem nosacījumiem.

Eiropas deleģētie prokurori ir atbildīgi par izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, ko tie ir uzsākuši, kas tiem ir iedalīta vai ko tie ir pārņēmuši, īstenojot pārņemšanas tiesības. Eiropas deleģētie prokurori seko par lietu atbildīgās Pastāvīgās palātas vadībai un norādījumiem, kā arī uzraugošā Eiropas prokurora sniegtajiem norādījumiem.

[..]”

15 Šīs pašas regulas 28. panta 1. punkts noteic:

“Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, saskaņā ar šo regulu un valsts tiesību aktiem var izmeklēšanas pasākumus un citus pasākumus veikt vai nu pats, vai uzdot to savas dalībvalsts kompetentajām iestādēm. [..]”

16 Regulas 2017/1939 30. panta 1. punkts noteic:

“Vismaz gadījumos, kad par izmeklēto nodarījumu maksimālais sods ir brīvības atņemšana uz vismaz četriem gadiem, dalībvalstis nodrošina, ka Eiropas deleģētajiem prokuroriem ir tiesības uzdot vai lūgt šādus izmeklēšanas pasākumus:

a) pārmeklēt jebkuras telpas, teritorijas, transportlīdzekļus, privātmājas, apģērbu un jebkuru citu personisko īpašumu vai datorsistēmu un veikt jebkādas aizsardzības pasākumus, kas vajadzīgi, lai saglabātu to integritāti vai nepieļautu pierādījumu zudumu vai sabojāšanu;

[..]

d) iesaldēt nozieguma rīkus vai noziedzīgi iegūtus līdzekļus, tostarp aktīvus, par kuriem paredzams, ka tos varētu konfiscēt lietas izskatīšanas tiesa, ja ir pamats uzskatīt, ka minēto nozieguma rīku vai noziedzīgi iegūtus līdzekļu īpašnieks, valdītājs vai tos kontrolējošā persona centīsies traucēt sprieduma par konfiskāciju izpildi;

[..].”

17 Atbilstoši šīs regulas 31. pantam “Pārrobežu izmeklēšanas”:

“1. Eiropas deleģētie prokurori rīkojas ciešā sadarbībā, sniedzot savstarpēju atbalstu un regulāri savstarpēji apspriežoties pārrobežu lietās. Ja pasākums ir jāīsteno dalībvalstī, kas nav tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts, kurš nodarbojas ar lietu, minētais Eiropas deleģētais prokurors lemj par vajadzīgā pasākuma pieņemšanu un to uzdod Eiropas deleģētajam prokuroram, kas atrodas dalībvalstī, kurā šis pasākums ir jāveic.

2. Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, var uzdot jebkādas pasākumus, kas viņam ir pieejami saskaņā ar 30. pantu. Šādu pasākumu pamatošanu un pieņemšanu reglamentē tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību akti, kurš nodarbojas ar lietu. Ja Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, izmeklēšanas pasākumu uzdod veikt vienam vai vairākiem Eiropas deleģētajiem prokuroriem no citas dalībvalsts, viņš vienlaikus par to ziņo savam uzraugošajam Eiropas prokuroram.

3. Ja saskaņā ar asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktiem šim pasākumam ir vajadzīga tiesas atļauja, asistējošais Eiropas deleģētais prokurors šādu atļauju saņem saskaņā ar minētās dalībvalsts tiesību aktiem.

Ja tiesas atļauja uzdotajam pasākumam tiek atteikta, Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, pasākuma uzdevumu atsauc.

Tomēr, ja asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktos netiek prasīta šāda tiesas atļauja, bet tāda tiek prasīta tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktos, kurš nodarbojas ar lietu, šādu atļauju saņem pēdējais minētais Eiropas deleģētais prokurors un iesniedz kopā ar pasākuma uzdevumu.

4. Asistējošais Eiropas deleģētais prokurors veic uzdoto pasākumu vai arī uzdod to veikt kompetentajai valsts iestādei.

5. Ja asistējošais Eiropas deleģētais prokurors uzskata, ka:

[..]

c) ar alternatīvu, bet mazāk ierobežojošu pasākumu var sasniegt tādu pašu rezultātu kā ar uzdoto pasākumu; [..]

[..]

viņš ziņo savam uzraugošajam Eiropas prokuroram un apspriežas ar Eiropas deleģēto prokuroru, kurš nodarbojas ar lietu, lai divpusēji šo jautājumu atrisinātu.

6. Ja uzdotais pasākums nepastāv pilnīgi iekšējā situācijā, bet būtu pieejams pārrobežu situācijā, uz kuru attiecas juridiskie instrumenti par savstarpēju atzīšanu vai pārrobežu sadarbību, attiecīgie Eiropas deleģētie prokurori, vienojoties ar attiecīgajiem uzraugošajiem Eiropas prokuroriem, var izmantot šādus instrumentus.

7. Ja Eiropas deleģētie prokurori nevar atrisināt jautājumu septiņu darba dienu laikā un pasākuma uzdevums tiek saglabāts, jautājumu nodod kompetentajai Pastāvīgajai palātai. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad uzdotais pasākums nav veikts laikposmā, kas noteikts pasākuma uzdevumā, vai saprātīgā laikposmā.

[..]”

18 Šīs regulas 32. pants “Uzdoto pasākumu izpilde” paredz:

“Uzdotos pasākumus veic saskaņā ar šo regulu un asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktiem. Tiek ievērotas formalitātes un procedūras, ko nepārprotami norādījis Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, ja vien šādas formalitātes un procedūras nav pretrunā asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību pamatprincipiem.”

19 Šīs pašas regulas 41. panta 1. un 2. punkts noteic:

“1. EPPO darbības veic, pilnībā ievērojot aizdomās turēto un apsūdzēto tiesības, kas nostiprinātas [H]artā, tostarp tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesības uz aizstāvību.

2. Jebkuram EPPO kriminālprocesā aizdomās turētajam un apsūdzētajam kā minimums ir procesuālās tiesības, kas paredzētas Savienības tiesību aktos, tostarp direktīvās par kriminālprocesā aizdomās turēto un apsūdzēto tiesībām, ko īsteno ar valsts tiesību aktiem, proti:

- a) tiesības uz mutisku un rakstisku tulkojumu, kas paredzētas Direktīvā [2010/64];
- b) tiesības uz informāciju un piekļuvi lietas materiāliem, kas paredzētas Direktīvā [2012/13];
- c) tiesības uz advokātu un tiesības sazināties ar trešajām personām un informēt tās aizturēšanas gadījumā, kas paredzētas Direktīvā [2013/48];
- d) tiesības klusēt un tiesības uz nevainīguma prezumpciju, kas paredzētas Direktīvā [2016/343];
- e) tiesības uz juridisko palīdzību, kas paredzētas Direktīvā [2016/1919].”

Austrijas tiesības

- 20 *Bundesgesetz zur Durchführung der Europäischen Staatsanwaltschaft* (Federālais likums par Eiropas Prokuratūras ieviešanu) 11. panta 2. punkts paredz, ka Eiropas Prokuratūras pārrobežu izmeklēšanā gadījumā, ja Austrijas teritorijā tiek īstenots izmeklēšanas pasākums, Regulas 2017/1939 31. panta 3. punkta pirmajā daļā minēto tiesas atļauju izsniedz tās vietas *Landesgericht* (apgabaltiesa, Austrija), kurā atrodas kompetentā prokuratūra.
- 21 *Strafprozessordnung* (Kriminālprocesa kodekss) 119. panta 1. punktā ir paredzēti nosacījumi kratīšanas veikšanai.
- 22 Kriminālprocesa kodeksa 120. panta 1. punktā ir paredzēts, ka prokuratūra uzdod veikt kratīšanu, pamatojoties uz tiesas atļauju, un ka kriminālpolicija īslaicīgi var veikt kratīšanu bez rikojuma vai atļaujas tikai nenovēršamu briesmu gadījumā.

Vācijas tiesības

- 23 *Strafprozessordnung* (Kriminālprocesa kodekss; turpmāk tekstā – “*StPO*”) 102. pants ir formulēts šādi:
“Personas, kuru tur aizdomās par noziedzīga nodarījuma veikšanu vai dalību tajā, vai par datu slēpšanu, līdzdalību, kriminālizmeklēšanas traucēšanu vai noziedzīgi iegūtas mantas slēpšanu, mājoklī un citās telpās var izdarīt kratīšanu, kā arī var pārmeklēt viņu pašu vai viņas īpašumā esošus priekšmetus gan aizturēšanas vajadzībām, gan tad, ja ir pamats pieņemt, ka kratīšanas rezultātā tiks atklāti pierādījumi.”
- 24 Saskaņā ar *StPO* 105. panta 1. punktu:
“Rikojumu par kratīšanu var izdot tikai tiesnesis un – nenovēršamu briesmu gadījumā – arī prokuratūra un tās izmeklētāji [*Gerichtsverfassungsgesetz* (Likums par tiesu sistēmu)] 152. pants]. [..]”

- 25 *Gesetz zur Ausführung der EU-Verordnung zur Errichtung der Europäischen Staatsanwaltschaft* (Likums, ar ko īsteno Eiropas Savienības regulu par Eiropas Prokuratūras izveidi) 3. panta 2. punkts noteic:

“Ja Kriminālprocesa kodeksa noteikumi paredz, ka izmeklēšanas pienākumu veikšanai ir jāsaņem tiesas rīkojums vai apstiprinājums, šāds rīkojums vai apstiprinājums par pārrobežu pasākumiem, kurus saskaņā ar [Regulas 2017/1939] 31. panta 3. punktu ir paredzēts izpildīt citā dalībvalstī, kas piedalās EPPO izveidē, no Vācijas tiesas ir jāsaņem tikai tad, ja citas dalībvalsts tiesību aktos nav prasīts šāds tiesas rīkojums vai apstiprinājums.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 26 Eiropas deleģētais prokurors Vācijā Eiropas Prokuratūras vārdā ir sācis izmeklēšanu par krāpšanu nodokļu jomā lielā apmērā un dalību noziedzīgā organizācijā, kas izveidota ar mērķi veikt noziedzīgus nodarījumus nodokļu jomā.
- 27 Šajā izmeklēšanā pret B. O. D., kā arī tās vadītājiem G. K. un S. L. tika veikta kriminālvajāšana par ASV izcelsmes biodīzeļdegvielas importu Savienībā, kas izdarīts, sniedzot nepatiesas deklarācijas, pārkāpjot tiesisko regulējumu muitas jomā un tādējādi radot zaudējumus 1 295 000 EUR apmērā.
- 28 2021. gada 9. novembrī Eiropas deleģētais prokurors Austrijā, sniedzot atbalstu šajā izmeklēšanā saskaņā ar Regulas 2017/1939 31. pantu, pirmām kārtām, uzdeva veikt kratīšanu un mantas arestu gan B. O. D. un tā mātesuzņēmuma tirdzniecības telpās, gan G. K. un S. L. dzīvesvietās – visas atrodas Austrijā – un, otrām kārtām, lūdza kompetentajām Austrijas tiesām atļaut šādus pasākumus.
- 29 Pēc pieprasīto atļauju saņemšanas asistējošais Eiropas deleģētais prokurors Austrijā uzdeva kompetentajai finanšu iestādei faktiski veikt minētos pasākumus, un šī iestāde tos ir veikusi.
- 30 2021. gada 1. decembrī G. K., B. O. D. un S. L. par Austrijas tiesu nolēmumiem, ar kuriem atļauti attiecīgie pasākumi, cēla prasības *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē, Austrija), kas ir iesniedzējtiesa.
- 31 Minētajā tiesā G. K., B. O. D. un S. L. it īpaši apgalvo, ka Austrijā nav izdarīts neviens noziedzīgs nodarījums, ka aizdomas pret tiem ir nepietiekamas, ka šie Austrijas tiesu nolēmumi nav pietiekami pamatoti, ka uzdotā kratīšana nav nedz nepieciešama, nedz samērīga un ka ir pārkāptas to tiesības uz tādām attiecībām ar advokātu, kas balstās uz uzticēšanos.
- 32 Minētajā tiesā asistējošais Eiropas deleģētais prokurors Austrijā apgalvo, ka saskaņā ar tiesisko regulējumu, kas ar Regulu 2017/1939 izveidots attiecībā uz Eiropas Prokuratūras veiktu pārrobežu izmeklēšanu, uzdoto izmeklēšanas pasākumu pamatojumu reglamentē Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību akti un tos pēc analogijas ar režīmu, kāds noteikts Direktīvā 2014/41, var izskatīt tikai šīs dalībvalsts iestādes. Taču attiecīgos noziedzīgos nodarījumus jau esot izvērtējis *Amtsgericht München* (Minhenes pirmās instances tiesa, Vācija) kompetentais izmeklētājtiesnesis. Asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts kompetentās iestādes savukārt varot pārbaudīt tikai formalitātes, kas saistītas ar šo uzdoto izmeklēšanas pasākumu īstenošanu.

- 33 Iesniedzējtiesa norāda, pirmām kārtām, ka, pamatojoties uz Regulas 2017/1939 31. panta 3. punkta un 32. panta formulējumu, šīs tiesību normas ir iespējams interpretēt tādējādi, ka tad, ja uzdotajam izmeklēšanas pasākumam ir nepieciešama tiesas atļauja asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī, šis pasākums šīs dalībvalsts tiesai ir jāizvērtē, ņemot vērā visus minētajā dalībvalstī paredzētos formas noteikumus un materiālo tiesību normas.
- 34 Tomēr tā uzsver, ka šādas interpretācijas sekas būtu tādas, ka šāds pasākums attiecīgā gadījumā būtu pilnībā jāpārbauda divās dalībvalstīs saskaņā ar katras no tām attiecīgajām valsts tiesībām, un tas nozīmētu, ka visi dokumenti, kas vajadzīgi šādu pārbaūžu veikšanai, būtu jānodod asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts kompetentās tiesas rīcībā un vajadzības gadījumā jāiztulko. Taču šāda sistēma būtu solis atpakaļ salīdzinājumā ar Direktīvā 2014/41 noteikto sistēmu, atbilstoši kurai izpildes dalībvalsts var pārbaudīt tikai dažus formālus aspektus.
- 35 Otrām kārtām, iesniedzējtiesa uzskata, ka Regulas 2017/1939 interpretācija kriminālvajāšanas efektivitātes mērķa gaismā – katrā ziņā situācijā, kad pārbaude tiesā jau ir veikta Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalstī, – varētu nozīmēt, ka pārbaude, kas veikta saistībā ar asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī prasīto tiesas atļauju, attiecas tikai uz dažiem formāliem aspektiem.
- 36 Šajos apstākļos *Oberlandesgericht Wien* (Apelācijas tiesa Vīnē) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai Savienības tiesības, it īpaši [Regulas 2017/1939] 31. panta 3. punkta pirmā daļa un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pārrobežu izmeklēšanas gadījumā tad, ja pasākuma veikšanai asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī ir nepieciešama tiesas atļauja, ir jāveic visu būtisko aspektu, piemēram, sodāmības, aizdomu par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, nepieciešamības un samērīguma, pārbaude?
- 2) Vai pārbaudē ir jāņem vērā tas, vai pasākuma pieņemamību jau ir pārbaudījusi Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar attiecīgo lietu, dalībvalsts tiesa saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem?
- 3) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzīga un/vai uz otro jautājumu – apstiprinoša, kādā apmērā jāveic tiesas pārbaude asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī?”
- 37 2023. gada 10. janvāra vēstulē Tiesas kanceleja nosūtīja iesniedzējtiesai lūgumu sniegt paskaidrojumus. Atbildot uz šo lūgumu, iesniedzējtiesa norādīja, ka uz G. K., B. O. D. un S. L. attiecas *Amtsgericht München* (Minhenes pirmās instances tiesa) 2021. gada 2. septembra rīkojums, ar kuru Vācijā atļauta kratīšana, neizvērtējot pamatojumu iespējamai kratīšanai B. O. D. un S. L. tirdzniecības telpās un dzīvesvietās Austrijā.

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 38 Ar šiem trim jautājumiem, kuri ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai Regulas 2017/1939 31. un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pārbaude, kas veikta asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī tad, ja uzdotajam izmeklēšanas pasākumam ir nepieciešama tiesas atļauja saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesībām, var attiekties gan uz elementiem, kuri saistīti ar šī pasākuma pamatojumu un noteikšanu, gan uz elementiem, kas saistīti ar tā

izpildi. Šajā kontekstā tā jautā par to, kā minētā pasākuma, kas iepriekš esot veikts Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalstī, pārbaude tiesā ietekmē šī paša pasākuma pārbaudes apjomu saistībā ar tiesas atļauju asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī.

- 39 Vispirms jānorāda, ka Regulas 2017/1939 mērķis saskaņā ar tās 1. pantu ir izveidot Eiropas Prokuratūru (EPPO) un paredzēt noteikumus par tās darbību.
- 40 Šīs regulas 4. pantā ir precizēts, ka EPPO ir atbildīga par izmeklēšanu, kriminālvajāšanu un apsūdzības celšanu pret tādu noziedzīgo nodarījumu izdarītājiem un līdzdalībniekiem, kas skar Savienības finanšu intereses. Šajā nolūkā EPPO uzsāk izmeklēšanu un veic kriminālvajāšanas darbības, un pilda prokurora funkcijas dalībvalstu kompetentajās tiesās līdz brīdim, kad lieta tiek pilnībā pabeigta.
- 41 Minētās regulas 8. panta 1. punkts paredz, ka EPPO ir nedalāma Savienības struktūra, kas darbojas kā viena vienota iestāde ar decentralizētu uzbūvi. Šī panta 2.–4. punkts noteic, ka EPPO ir organizēta divos līmeņos, proti, pirmām kārtām, centrālā līmenī, kuru veido Centrālais birojs EPPO mītnesvietā, un, otrām kārtām, decentralizētā līmenī, ko veido Eiropas deleģētie prokurori, kuri atrodas dalībvalstīs.
- 42 Saskaņā ar šīs pašas regulas 13. panta 1. punktu, lasot to tās 30. un 32. apsvēruma gaismā, EPPO izmeklēšana principā ir jāveic Eiropas deleģētajiem prokuroriem, kuri rīkojas EPPO vārdā savās attiecīgajās dalībvalstīs.
- 43 No Regulas 2017/1939 13. panta 1. punkta kopsakarā ar 28. panta 1. punktu izriet, ka Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, proti, Eiropas deleģētais prokurors, kurš ir atbildīgs par izmeklēšanu un kriminālvajāšanu, ko viņš ir uzsācis, kas tam ir iedalīta vai ko viņš ir pārņēmis, īstenojot pārņemšanas tiesības, var saskaņā ar šo regulu un tā dalībvalsts tiesību aktiem vai nu pēc savas iniciatīvas veikt izmeklēšanas pasākumus un citus pasākumus, vai arī uzdot tos veikt savas dalībvalsts kompetentajām iestādēm.
- 44 Izmeklēšanā, ko savā dalībvalstī veic Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, – tad, ja viņš nolemj veikt izmeklēšanas pasākumu, kam saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem ir vajadzīga tiesas atļauja, – minētās dalībvalsts tiesām ir jāpārbauda, vai ir ievēroti visi šajā nolūkā paredzētie nosacījumi. Savukārt pārrobežu lietās, ja izmeklēšanas pasākums ir jāveic citā dalībvalstī, nevis tajā, kurā atrodas Eiropas deleģētais prokurors, kas nodarbojas ar lietu, pēdējam minētajam, kā izriet no minētās regulas 2. panta 6. punkta, lasot to 72. apsvēruma gaismā, ir jābūt iespējai paļauties uz asistējošo Eiropas deleģēto prokuroru, kas atrodas dalībvalstī, kurā šāds pasākums ir jāveic.
- 45 Regulējums, kas piemērojams šāda pasākuma noteikšanai un veikšanai pārrobežu izmeklēšanā, ir noteikts šīs pašas regulas 31. un 32. pantā, kuru interpretāciju lūdz iesniedzējtiesa. Tādējādi uz tiem ir jāatsaucas, lai noteiktu tās pārbaudes tiesā apjomu, kas var tikt veikta asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī, ja šādam pasākumam ir nepieciešama tiesas atļauja saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību normām.
- 46 Saistībā ar šo ir jāatgādina, ka atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai, interpretējot Savienības tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī konteksts un tiesiskā regulējuma, kurā šī norma ir ietverta, mērķi (spriedums, 2022. gada 28. oktobris, *Generalstaatsanwaltschaft München* (Izdošana un *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, 67. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 47 Pirmkārt, runājot par Regulas 2017/1939 31. un 32. panta formulējumu, no šīs regulas 31. panta 1. punkta izriet, ka EPPO pārrobežu izmeklēšanas pamatā ir cieša sadarbība starp Eiropas deleģētajiem prokuroriem. Šajā sadarbībā – tad, ja pasākums ir jāīsteno dalībvalstī, kas nav tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts, kurš nodarbojas ar lietu, – pēdējais minētais lemj par vajadzīgā pasākuma noteikšanu un uzdod to asistējošajam Eiropas deleģētajam prokuroram, kas atrodas dalībvalstī, kurā šis pasākums ir jāveic.
- 48 Minētās regulas 31. panta 2. punktā šajā ziņā ir precizēts: šādu pasākumu pamatošanu un noteikšanu reglamentē tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību akti, kurš nodarbojas ar lietu.
- 49 Kā noteikts šīs pašas regulas 31. panta 3. punkta pirmajā daļā: ja saskaņā ar asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktiem uzdotajam pasākumam ir vajadzīga tiesas atļauja, asistējošais Eiropas deleģētais prokurors šādu atļauju saņem atbilstoši minētās dalībvalsts tiesību aktiem.
- 50 Tomēr atbilstoši Regulas 2017/1939 31. panta 3. punkta trešajai daļai: ja asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktos netiek prasīta šāda tiesas atļauja, bet tāda tiek prasīta tā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktos, kurš nodarbojas ar lietu, atļauju saņem pēdējais minētais Eiropas deleģētais prokurors un iesniedz kopā ar pasākuma uzdevumu.
- 51 Šīs regulas 31. panta 4. punkts noteic, ka asistējošais Eiropas deleģētais prokurors veic uzdoto pasākumu vai arī uzdod to veikt kompetentajai valsts iestādei.
- 52 Minētās regulas 32. apsvērumā ir precizēts, ka šādu pasākumu veic atbilstoši šai regulai un asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktiem.
- 53 Ņemot vērā šos apstākļus, ir jānorāda, ka, lai gan Regulas 2017/1939 31. panta 3. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka tiesas atļauja saskaņā ar asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesībām ir jāsaņem tad, ja uzdotajam izmeklēšanas pasākumam ir nepieciešama šāda atļauja saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesību aktiem, šīs regulas 31. un 32. pantā tomēr nav precizēts tās pārbaudes apjoms, kuru minētās dalībvalsts kompetentās iestādes var veikt šīs tiesas atļaujas izsniegšanai.
- 54 Tomēr no minētās regulas 31. panta 1. un 2. punkta un 32. panta formulējuma izriet, ka Eiropas deleģētais prokurors, kurš nodarbojas ar lietu, lemj par uzdotā izmeklēšanas pasākuma noteikšanu un ka šo noteikšanu, tāpat kā šī pasākuma pamatojumu, reglamentē Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesību akti, savukārt šāda pasākuma veikšanu reglamentē asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību akti.
- 55 Otrkārt, attiecībā uz šīs pašas regulas 31. un 32. panta kontekstu ir jānorāda, ka šajos pantos noteiktā atšķirība starp uzdotā izmeklēšanas pasākuma pamatojumu un noteikšanu, no vienas puses, un tā izpildi, no otras puses, atspoguļo dalībvalstu tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās sistēmas pamatā esošo loģiku, kura ir balstīta uz savstarpējas uzticēšanās un atzīšanas principiem.
- 56 Šajā ziņā jāatgādina, ka gan dalībvalstu savstarpējās uzticēšanās principam, gan arī savstarpējās atzīšanas principam, kas pats ir balstīts uz savstarpējo uzticēšanos starp šīm dalībvalstīm, Savienības tiesībās ir fundamentāla nozīme, jo tie pieļauj telpas bez iekšējām robežām izveidi un saglabāšanu (spriedums, 2022. gada 28. oktobris, *Generalstaatsanwaltschaft München* (Izdošana un *ne bis in idem*), C-435/22 PPU, EU:C:2022:852, 92. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

- 57 Spriedumu un tiesu lēmumu savstarpējas atzišanas princips nozīmē, ka pastāv savstarpēja uzticēšanās, ka visas dalībvalstis pieņem citās dalībvalstīs spēkā esošo krimināltiesību piemērošanu pat tad, ja pašas valsts tiesību piemērošana radītu atšķirīgu rezultātu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 23. janvāris, *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, 52. punkts, un 2019. gada 10. janvāris, *ET*, C-97/18, EU:C:2019:7, 33. punkts).
- 58 Šis princips tiek īstenots ar dažādiem instrumentiem, kas attiecas uz dalībvalstu tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās.
- 59 Tā, minētais princips tostarp rod savu izpausmi Pamatlēmuma 2002/584 1. panta 2. punktā, kurā nostiprināts noteikums, saskaņā ar ko dalībvalstīm ir jāizpilda ikviens Eiropas apcietināšanas orderis, pamatojoties uz savstarpējas atzišanas principu un ievērojot minētā pamatlēmuma noteikumus (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2022. gada 17. decembris, *Openbaar Ministerie* (Izsniegšanas dalībvalsts tiesību aktos noteikta tiesa), C-562/21 PPU un C-563/21 PPU, EU:C:2022:100, 43. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 60 Personu nodošanas sistēmā, kas izveidota ar minēto pamatlēmumu, tiesu iestādes, kuras minētas attiecīgi šī paša pamatlēmuma 6. panta 1. un 2. punktā, veic atšķirīgas funkcijas saistībā, pirmām kārtām, ar Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanu un, otrām kārtām, ar šāda ordera izpildi (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2020. gada 24. novembris, *Openbaar Ministerie* (Dokumentu viltošana), C-510/19, EU:C:2020:953, 47. punkts).
- 61 Tādējādi izsniegšanas tiesu iestādei ir jāpārbauda, vai ir ievēroti Eiropas apcietināšanas ordera izsniegšanas nosacījumi, un šo vērtējumu atbilstoši savstarpējās atzišanas principam pēc tam nevar pārbaudīt izpildes tiesu iestāde (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2018. gada 23. janvāris, *Piotrowski*, C-367/16, EU:C:2018:27, 52. punkts, kā arī 2023. gada 31. janvāris, *Puig Gordi u.c.*, C-158/21, EU:C:2023:57, 87. un 88. punkts).
- 62 Savstarpējās atzišanas princips ir izteikts arī Direktīvas 2014/41 1. panta 2. punktā, kurš paredz, ka dalībvalstis izpilda Eiropas izmeklēšanas rīkojumu, pamatojoties uz šo principu un saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem.
- 63 No minētās direktīvas 6. un 9. panta, lasot tos kopsakarā, izriet, ka direktīvā paredzētā tiesu iestāžu sadarbības sistēma, tāpat kā ar Pamatlēmumu 2002/584 izveidotā sistēma, ir balstīta uz kompetenču sadalījumu starp izdošanas tiesu iestādi un izpildes tiesu iestādi un šīs sistēmas ietvaros izdošanas tiesu iestādei ir jāpārbauda, vai ir izpildīti Eiropas izmeklēšanas rīkojuma izdošanas materiāltiesiskie nosacījumi; šo vērtējumu atbilstoši savstarpējās atzišanas principam pēc tam nevar pārbaudīt izpildes tiesu iestāde (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 16. decembris, *Spetsializirana prokuratura* (Informācija par datu plūsmu un atrašanās vietas dati), C-724/19, EU:C:2021:1020, 53. punkts).
- 64 No šiem apsvērumiem izriet, ka saistībā ar dalībvalstu tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, kas balstīta uz savstarpējas uzticēšanās un atzišanas principiem, izpildiestādei nav jāpārbauda, vai izdevējietāde ir ievērojusi nosacījumus, lai izdotu tiesas nolēmumu, kurš tai ir jāizpilda.
- 65 Treškārt, no Regulas 2017/1939 12., 14., 20. un 60. apsvēruma izriet, ka, izveidojot EPPO, šīs regulas mērķis ir pastiprināt cīņu pret noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses.

- 66 Šajā ziņā no Regulas 2017/1939 31. panta 6. punkta kopsakarā ar tās 73. apsvērumu izriet, ka ir jābūt iespējai šajā regulā paredzētos īpašos noteikumus saistībā ar pārrobežu izmeklēšanu papildināt ar iespēju izmantot tādus juridiskos instrumentus (tostarp savstarpējās atzišanas jomā) kā Direktīvā 2014/41 noteiktais, lai nodrošinātu, ka tad, ja šādā izmeklēšanā pasākums ir nepieciešams, bet valsts tiesību aktos tas nav paredzēts pilnībā iekšējai situācijai, šo iespēju var izmantot saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar kuriem īsteno attiecīgo instrumentu.
- 67 No tā izriet, ka, definējot Regulā 2017/1939 paredzētās procedūras, Savienības likumdevējs ir vēlējis izveidot mehānismu, kas nodrošinātu vismaz tikpat efektīvu EPPO veikto pārrobežu izmeklēšanu kā tā, kura izriet no tādas procedūru piemērošanas, kas paredzēta dalībvalstu tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās sistēmā, kura balstīta uz savstarpējas uzticēšanās un savstarpējās atzišanas principiem.
- 68 Tāda šīs regulas 31. un 32. panta interpretācija, saskaņā ar kuru minētās regulas 31. panta 3. punkta pirmajā daļā paredzētās tiesas atļaujas piešķiršana varētu būt atkarīga no tā, vai asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts kompetentā iestāde pārbauda elementus, kas attiecas uz uzdotā izmeklēšanas pasākuma pamatojumu un noteikšanu, praksē radītu mazāk efektīvu sistēmu nekā tā, kura izveidota ar šādiem juridiskajiem instrumentiem un tādējādi kaitētu šīs pašas regulas mērķim.
- 69 Pirmām kārtām, lai varētu veikt šādu pārbaudi, asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts kompetentajai iestādei tostarp būtu padziļināti jāpārbauda visi lietas materiāli, kuri tai būtu jānosūta Eiropas deleģētā prokurora, kas nodarbojas ar lietu, dalībvalsts iestādēm un vajadzības gadījumā jāiztulko.
- 70 Otrām kārtām, tā kā Savienības likumdevēja izdarītās izvēles dēļ uz uzdotā izmeklēšanas pasākuma pamatojumu un noteikšanu attiecas Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts tiesības, asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts kompetentajai iestādei, lai pārbaudītu šo divu elementu ievērošanu, būtu jāpiemēro pirmās minētās dalībvalsts tiesības. Tomēr nevar uzskatīt, ka šī iestāde ir labākā situācijā nekā Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalsts kompetentā iestāde, lai veiktu šādu pārbaudi saskaņā ar šīs pēdējās minētās dalībvalsts tiesību aktiem.
- 71 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka saistībā ar sadarbību starp Eiropas deleģētajiem prokuroriem EPPO pārrobežu izmeklēšanā pienākumi, kas saistīti ar uzdotā pasākuma pamatojumu un noteikšanu un kas ir Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, ziņā, Regulā 2017/1939 ir nošķirti no pienākumiem, kas saistīti ar šā pasākuma veikšanu un kas ir asistējošā Eiropas deleģētā prokurora ziņā.
- 72 Atbilstoši šai pienākumu sadalei pārbaude saistībā ar tiesas atļauju, kas nepieciešama saskaņā ar asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts tiesību aktiem, var attiekties tikai uz elementiem, kuri saistīti ar pasākuma veikšanu.
- 73 Šajā ziņā tomēr jāuzsver – kā noteikts Regulas 2017/1939 31. panta 2. punktā, Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalstij ir jāparedz iepriekšēja pārbaude tiesā par to, vai ir izpildīti uzdotā izmeklēšanas pasākuma pamatojuma un noteikšanas nosacījumi, ņemot vērā prasības, kas izriet no Hartas, kura saskaņā ar tās 51. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jāievēro, īstenojot šo regulu.

- 74 Šī sprieduma 71. un 72. punktā aprakstītā pienākumu sadale tādējādi neskar prasības par pamattiesību ievērošanu, uzdotot izmeklēšanas pasākumus, ar kuriem (tāpat kā ar pamatlietā aplūkotojām pasākumiem) tiek aizskartas Hartas 7. pantā garantētās ikvienas personas tiesības uz privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un saziņas neaizskaramību, kā arī Hartas 17. pantā nostiprinātās tiesībās uz īpašumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 11. novembris, *Gavanozov II*, C-852/19, EU:C:2021:902, 31. punkts).
- 75 Saistībā ar izmeklēšanas pasākumiem, kas būtiski skar šīs pamattiesības, piemēram, Regulas 2017/1939 30. panta 1. punkta a) un d) apakšpunktā paredzēto privātmāju pārmeklēšanu, dalībvalstij, no kuras ir Eiropas deleģētais prokurors, kas nodarbojas ar lietu, piesardzības pasākumiem attiecībā uz personisko mantu un aktīvu iesaldēšanu valsts tiesībās jāparedz atbilstošas un pietiekamas garantijas (piemēram, iepriekšēja pārbaude tiesā), lai nodrošinātu šādu pasākumu likumību un nepieciešamību.
- 76 Turklāt papildus pamattiesību aizsardzības garantijām, kas saistītas ar Savienības juridiskajiem instrumentiem, kuras Eiropas deleģētie prokurori var izmantot saskaņā ar Regulas 2017/1939 31. panta 6. punktu pārrobežu izmeklēšanā, ir jānorāda, pirmām kārtām, ka gan atbilstoši šīs regulas 80. un 83. apsvērumam, gan 5. panta 1. punktam *EPPO* nodrošina, ka tās darbībās tiek respektētas pamattiesības. Šī vispārējā prasība ir konkretizēta minētās regulas 41. panta 1. un 2. punktā, no kuriem izriet, ka *EPPO* tostarp ir jārespektē to aizdomās turēto un apsūdzēto personu tiesības uz taisnīgu tiesu un tiesības uz aizstāvību, kurām ir jābūt vismaz Savienības tiesībās paredzētajām procesuālajām tiesībām, it īpaši Savienības tiesību instrumentos, kas norādīti šajā pēdējā minētajā tiesību normā un šīs pašas regulas 85. apsvērumā.
- 77 Otram kārtām, lai gan asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalsts iestādes, tostarp tiesu iestādes, nav tiesīgas pārbaudīt uzdotā izmeklēšanas pasākuma pamatojumu un noteikšanu, tomēr jāuzsver, ka saskaņā ar Regulas 2017/1939 31. panta 5. punkta c) apakšpunktu, ja asistējošais Eiropas deleģētais prokurors uzskata, ka cits mazāk ierobežojošs pasākums ļautu sasniegt tāds pašus rezultātus kā attiecīgais uzdotais izmeklēšanas pasākums, tas informē savu uzraugošo Eiropas prokuroru un apspriežas ar Eiropas deleģēto prokuroru, kurš nodarbojas ar lietu, lai šo jautājumu atrisinātu divpusēji. Šīs regulas 31. panta 7. punktā ir noteikts, ka tad, ja Eiropas deleģētie prokurori nevar atrisināt jautājumu septiņu darba dienu laikā un pasākuma uzdevums tiek saglabāts, jautājumu nodod kompetentajai Pastāvīgajai palātai.
- 78 Tātad uz trim uzdotajiem jautājumiem ir jāatbild, ka Regulas 2017/1939 31. un 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pārbaude, kas tiek veikta asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī tad, ja uzdotajam izmeklēšanas pasākumam ir nepieciešama tiesas atļauja saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesībām, var attiekties tikai uz elementiem, kuri saistīti ar šī pasākuma veikšanu, izslēdzot elementus, kas saistīti ar minētā pasākuma pamatojumu un noteikšanu, un attiecībā uz šiem pēdējiem minētajiem ir jāveic iepriekšēja pārbaude tiesā Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalstī, ja tas būtiski skar attiecīgās personas Hartā garantētās tiesības.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 79 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Padomes Regulas (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (EPPO) izveidei, 31. un 32. pants

ir jāinterpretē tādējādi, ka

pārbaude, kas tiek veikta asistējošā Eiropas deleģētā prokurora dalībvalstī tad, ja uzdotajam izmeklēšanas pasākumam ir nepieciešama tiesas atļauja saskaņā ar šīs dalībvalsts tiesībām, var attiekties tikai uz elementiem, kuri saistīti ar šī pasākuma veikšanu, izslēdzot elementus, kas saistīti ar minētā pasākuma pamatojumu un noteikšanu, un attiecībā uz šiem pēdējiem minētajiem ir jāveic iepriekšēja pārbaude tiesā Eiropas deleģētā prokurora, kurš nodarbojas ar lietu, dalībvalstī, ja tas būtiski skar attiecīgās personas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā garantētās tiesības.

[Paraksti]